

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudcem Mgr. Janem Šmakalem ve věci

žalobce: **P. B.**
zastoupený advokátem Mgr. Petrem Brožovským,
sídlem Božkovská 316/11, Plzeň,

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení,**
sídlem Křížová 1292/25, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalované č. j. X. ze dne 30. 1. 2024,

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení č. j. X. ze dne 30. 1. 2024 a jemu předcházející rozhodnutí č. j. X. ze dne 30. 10. 2023 se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna nahradit žalobci náklady řízení ve výši 3 900 Kč k rukám jeho advokáta Mgr. Petra Brožovského do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Řízení před správním orgánem

1. Žalobce byl v roce 2015 shledán invalidním v druhém stupni. Rozhodnutím č. j. X. ze dne 30. 10. 2023 žalovaná snížila výši invalidního důchodu žalobce pro invaliditu prvního stupně, neboť na základě posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Tachov dospěla k závěru, že míra poklesu pracovní schopnosti žalobce činí 40 %. Podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, se v takovém případě jedná o invaliditu prvního stupně.
2. Žalobce proti tomuto závěru brojil námitkami. Uvedl, že jeho zdravotní stav se nezlepšil, naopak se z části zhoršil. K námitkám doložil nové lékařské zprávy. Požadoval, aby mu byl zachován druhý stupeň invalidity. Žalovaná námitky zamítla. V řízení o nich nechala vypracovat posudek lékařem Institutu posuzování zdravotního stavu, z něhož vyplynulo, že hlavní příčina nepříznivého zdravotního stavu žalobce spadá pod kapitolu XIII (Postižení svalové a kosterní soustavy), oddíl E (Dorzopatie a spondylopatie), položky 1c (Bolestivý syndrom páteře včetně stavů po operaci páteře nebo po úrazech páteře, degenerativní změny páteře, výhřezy meziobratlových plotének; se středně těžkým funkčním postižením, závažné postižení jednoho nebo více úseků páteře, se závažnou poruchou statiky a dynamiky páteře, insuficiencí svalového korzetu, s často recidivujícími projevy kořenového dráždění, s funkčně významným neurologickým nálezem, s poškozením nervu, popř. symptomatologie neurogenního močového měchýře, se závažným snížením celkové výkonnosti při běžném zatížení, některé denní aktivity omezeny) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity). Pro míru poklesu pracovní schopnosti u tohoto postižení vyhláška o posuzování invalidity stanovuje rozmezí 30-40 %. Lékař IPZS zvolil horní hranici daného rozmezí, tj. 40 %, a to s přihlédnutím k tíži postižení žalobce.

II. Řízení před soudem

3. Proti rozhodnutí žalované o námitkách žalobce brojil žalobou. Namítl, že jeho zdravotní stav nebyl správně posouzen. Trpí dlouhodobými problémy se zády, které způsobují další problémy (hybnost a citlivost končetin, neschopnost stání a pohybu po dobu delší než 30 minut, problémy se sezením v jedné poloze, zvedáním se z lehu atd.). Tento stav trvá již od roku 2017. Lékař OSSZ sám uvedl, že lékařské zprávy z roku 2023 jsou totožné s těmi z let 2017-2022, zároveň ale dospěl k závěru o změně zdravotního stavu žalobce. Žalobce tedy následně k podaným námitkám doložil nové lékařské zprávy, ze kterých je patrné, že se jeho zdravotní stav nezlepšil. Napadené rozhodnutí žalované, resp. lékař IPZS však stále setrvali na tom, že se zdravotní stav žalobce zlepšil, což však v napadeném rozhodnutí není nijak odůvodněno. S posudkem lékaře IPZS nebyl žalobce seznámen, přičemž na jednání ani nebyl přizván. Žalobce se žíví a vždy živil manuální prací. Nesouhlasil tedy se závěrem žalované, že je schopen vykonávat práci odpovídající jeho vzdělání a životním zkušenostem v omezeném rozsahu. Je schopen pracovat kratší čas než jiní zaměstnanci, přičemž musí mít časté pauzy. Není tak plnohodnotným přínosem pro svého zaměstnavatele.
4. Žalovaná s žalobou nesouhlasila, shrnula závěry vlastního námitkového a posudkového řízení. Co se týče posuzování zdravotního stavu posudkovými lékaři v nepřítomnosti posuzovaných, k tomu se již mnohokrát vyjádřily správní soudy. Za předpokladu, že je doložen dostatek zdravotní dokumentace, může posudkový lékař učinit závěr o zdravotním stavu posuzovaného i bez jeho přítomnosti. Závěrem žalovaná navrhla vypracování

posudku Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí.

III. Posouzení věci

5. Napadený výrok rozhodnutí žalované krajský soud přezkoumal podle § 75 odst. 2 soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Obecná východiska

6. Předmětem řízení bylo posouzení nároku žalobce na invalidní důchod, tedy na dávku podmíněnou dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem. Podle § 39 odst. 1 a 2 zákona o důchodovém pojištění, platí, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejmeně o 35 % (odst. 1). O invaliditu prvního stupně se jedná, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejmeně o 35 %, avšak nejvíce o 49 % [odst. 2 písm. a)]. O invaliditu druhého stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejmeně o 50 %, avšak nejvíce o 69 % [odst. 2 písm. b)]. O invaliditu třetího stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejmeně o 70 % [odst. 2 písm. c)].
7. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (§ 4 odst. 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4. 12. 2003, č. 133/2004 Sb. NSS).
8. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů (§ 77 odst. 2 s. ř. s.). Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 13/2003-54 ze dne 25. 9. 2003, č. 511/2005 Sb. NSS), případně – namítá-li to žalobce – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (např. rozsudek NSS č. j. 6 Ads 11/2013-20 ze dne 15. 5. 2013). Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11. 11. 2010, č. 2240/2011 Sb. NSS).
9. Z těchto důvodů si soud vyžádal, aby posudková komise, konkrétně odbor posudkové služby v Plzni, vypracovala posudek o zdravotním stavu žalobce. Zároveň tento postup navrhla i žalovaná.

Závěry posudkové komise

10. Posudková komise dospěla k závěru, že pracovní schopnosti žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí poklesly o 50 %, a proto se v jeho případě jednalo o invaliditu druhého stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) zákona o důchodovém pojištění. Posudková komise u žalobce shledal dominantním postižením, jak ho vymezuje kapitola XIII, oddíl E, položka 1c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, tedy ve shodě s lékařem IPZS dospěla k závěru, že se jedná o bolestivý syndrom páteře včetně stavů po operaci páteře nebo po úrazech páteře, degenerativní změny páteře, výhřezy meziobratlových plotének se středně těžkým funkčním postižením. Jak již bylo uvedeno výše, pro tuto diagnózu vyhláška o posuzování invalidity stanovuje rozmezí 30-40 %. Míru poklesu pracovní schopnosti

posudková komise zvolila rovněž na horní hranici, tj. 40 %, a to s ohledem na polyetážové postižení žalobce. Tuto hodnotu podle § 4 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity zvýšila o 10 %, neboť žalobce není schopen využívat dosažené vzdělání, zkušenosti, znalosti a není schopen pokračovat v předchozí výdělečné činnosti. Celkově tedy míra poklesu pracovní schopnosti žalobce činí 50 %, což odpovídá invaliditě druhého stupně. Za datum vzniku příslušného stupně invalidity posudková komise určila den neurologického vyšetření, kdy byla žalobci prvně přiznána invalidita druhého stupně, tedy 24. 4. 2015. Platnost stanovila trvale (s ohledem na charakter postižení, které je chronické a bude spíše postupovat).

11. Posudek splňuje formální náležitosti vyžadované § 7 vyhlášky o posuzování invalidity, včetně závěru o tom, že žalobce není schopen práce fyzicky těžké s manipulací s těžkými břemeny, ve vynucené poloze a v nepříznivých klimatických podmínkách. Je schopen lehčí práce s možností změny polohy sed–stoj, v příznivých klimatických podmínkách a s dodržením výše uvedených omezení. Obsahově se posudek úplně vypořádal s námitkami žalobce. Soud tedy posudek vyhodnotil jako úplný a přesvědčivý. Vůči složení posudkové komise a obsahu posudku účastníci nic nenamítli.
12. Protože posudek splňuje požadavky setrvale kladené na tento typ důkazu, řádně prokazuje skutkový stav k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované. Jasně z něj plyne, že pokles pracovní schopnosti žalobce odpovídá 50 %, což podle § 39 odst. 2 písm. b) zákona o důchodovém pojištění odpovídá invaliditě druhého stupně, která byla dána jak ke dni napadeného rozhodnutí žalované o námitkách, tak i ke dni jemu předcházejícímu rozhodnutí snižujícímu výši invalidního důchodu žalobce.

IV. Závěr

13. Jelikož žalovaná vycházela z toho, že žalobce je invalidní v první stupni, byla obě její rozhodnutí založena na nedostatečně zjištěném skutkovém stavu. Soud proto její rozhodnutí zrušil pro vady podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a věc jí vrátil k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1, 3 a 4 s. ř. s.).
14. Žalovaná bude v dalším řízení vycházet ze skutkového stavu zjištěného na základě provedeného dokazování v soudním řízení, tedy že **invalidita prvního stupně žalobci vznikla ke dni 24. 4. 2015 a nadále trvá** (§ 78 odst. 6 s. ř. s.).
15. Procesně úspěšný žalobce má právo na náhradu nákladů řízení, které účelně vynaložil vůči procesně neúspěšné žalované (§ 60 odst. 1 věty první s. ř. s.). Náhrada nákladů řízení se skládá z odměny advokáta za tři úkony právní služby po 1 000 Kč podle § 9 odst. 2, § 11 odst. 1 písm. a) a d) advokátního tarifu (převzetí a příprava věci, žaloba a sdělení na výzvu soudu) a tři související paušální náhrady hotových výdajů po 300 Kč. Celkově tedy 3 900 Kč. Celkově žalobci na nákladech řízení náleží částka ve výši 3 900 Kč, kterou je žalovaná povinna uhradit k rukám advokáta Mgr. Petra Brožovského do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu do dvou týdnů od jeho doručení. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 12. září 2024

Mgr. Jan Šmakal v.r.
soudce